

European Heritage Days

A joint action of the Council of Europe and the European Commission
Events marking the 2007 EHDs, Belgrade, Serbia, 20-22 September 2007

Journées européennes du patrimoine

*Une action conjointe du Conseil de l'Europe et de la Commission européenne
Événements marquant les JEP 2007, Belgrade, Serbie, 20-22 septembre 2007*

ДАНИ ЕВРОПСКЕ БАШТИНЕ

Заједничка активност Савета Европе и Европске комисије
Програм обележавања ДЕБ 2007.
Београд, Србија, 20-22. септембар 2007.

Terry Davis, Secretary General of the Council of Europe | *Secrétaire Général du Conseil de l'Europe* | Генерални секретар Савета Европе
(©Council of Europe)

Ján Figel', Member of the European Commission responsible for Education, Training, Culture and Youth | *Membre de la Commission européenne responsable de l'Education, de la Formation, de la Culture et de la Jeunesse* |
Члан Европске комисије задужен за образовање, обуку, културу и омладину
(© Europa Nostra: Charlotte O'Connor)

1

We are delighted to welcome the 16th edition of the European Heritage Days, which are being organised again this year in all 49 States party to the European Cultural Convention. We will have the pleasure of celebrating together during the events in Belgrade as part of the official programme of the Serbian Chairmanship of the Committee of Ministers of the Council of Europe.

The European Heritage Days constitute the oldest co-operation initiative between the Council of Europe and the European Commission in the area of cultural heritage. Every September these European Heritage Days continue to attract millions of visitors to the large number of monuments and sites, public and private, which are specially opened to the public throughout Europe. They represent a privileged instrument for promoting access to cultural heritage for citizens and the general public. The ever-growing popularity of the European Heritage Days reflects the keen interest which Europe's citizens have in knowing their history better and in discovering various

CULTURAL HERITAGE: A CORNERSTONE FOR THE BUILDING OF EUROPE

LE PATRIMOINE CULTUREL: PIERRE ANGULAIRE DE LA CONSTRUCTION EUROPÉENNE

КУЛТУРНА БАШТИНА: КАМЕН ТЕМЕЉАЦ ЗА ИЗГРАДЊУ ЕВРОПЕ

Nous sommes très heureux d'accueillir la 16e édition des Journées européennes du patrimoine, organisée une nouvelle fois cette année dans les 49 Etats parties à la Convention culturelle européenne, et que nous aurons le plaisir de célébrer ensemble à Belgrade à l'occasion des manifestations prévues dans le cadre du programme officiel de la présidence serbe du Comité des Ministres du Conseil de l'Europe.

Les Journées européennes du patrimoine constituent la plus ancienne initiative de coopération entre le Conseil de l'Europe et la Commission européenne dans le domaine du patrimoine culturel. Chaque année en septembre, ces Journées européennes du patrimoine continuent d'attirer des millions de visiteurs vers de nombreux monuments et sites, publics et privés, ouverts spécialement au public dans toute l'Europe. Elles sont donc un moyen privilégié de promouvoir l'accès au patrimoine culturel de tous les citoyens et du grand public. La popularité croissante des Journées européennes du patrimoine reflète le désir profond des Européens de mieux connaître leur histoire et de découvrir les nombreuses facettes de leur culture et de leur environnement historique qui contribuent de manière si importante à la qualité de leur vie quotidienne.

Comme il est indiqué dans le Mémorandum d'accord signé le 11 mai par le Conseil de l'Europe et la Commission européenne, nous sommes engagés à promouvoir ensemble deux objectifs prioritaires majeurs : le développement du dialogue interculturel et la promotion de la diversité culturelle en Europe et dans le reste du monde. Nous sommes pleinement conscients de la contribution que les Journées européennes du patrimoine peuvent apporter à la poursuite de ces objectifs importants et sommes donc déterminés à encourager le développement futur de cette initiative paneuropéenne.

Les manifestations prévues à Belgrade pour la 16e édition des Journées européennes du patrimoine nous offrent également l'occasion de présenter une autre initiative réussie de coopération du Conseil de l'Europe et de la Commission européenne : le Programme régional pour le patrimoine culturel et naturel du

Велико нам је задовољство што можемо да поздравимо 16. Дане европске баштине које ћемо и ове године организовати у четрдесетдевет земаља потписница "Европске културне конвенције". Имаћемо задовољство да заједно обележимо ове Дане у Београду као део званичног програма председавања Србије Комитетом министара Савета Европе.

Дани европске баштине су најстарија иницијатива у области културног наслеђа на којој сарађују Савет Европе и Европска комисија. Сваке године у септембру месецу ови Дани привлаче и подстичу милионе грађана да посете многобројне споменике културе и споменичке локалитете – било да су они у јавном или приватном власништву - који су за ту прилику отворени за јавност на целом нашем континенту. Дани су изузетна прилика за најширу публику да се суочи и упозна са својим културним наслеђем. Све већа популарност Дана европске баштине је доказ да су грађани Европе истински жељни да што боље упознају сопствену историју и да спознају многостраност своје културе и свог историјског окружења, који у толико великој мери допринеси квалитету њиховог свакодневног живота.

Меморандумом о споразумевању потписаном 11. маја ове године између Савета Европе и Европске комисије, договорено је да заједно радимо на остварењу два важна циља: на развијању интеркултуралног дијалога и на унапређивању културне различитости у Европи као и у остатку света. Свесни смо доприноса Дана европске баштине на реализацији ових важних циљева и зато одлучно подржавамо даљи развој ове пан-европске иницијативе.

Европски скуп који ће обележити 16. Дане европске баштине у Београду нам даје прилику да укажемо и на једну другу успешну заједничку иницијативу Савета Европе и Европске комисије: Регионални програм за

2

facets of their culture and their historic environment which contribute so significantly to the quality of their everyday lives.

As indicated in the Memorandum of Understanding between the Council of Europe and the European Commission signed on 11 May, we are committed to promoting jointly two important priority objectives: the development of intercultural dialogue and the promotion of cultural diversity in Europe and in the rest of the world. We are fully aware of the contribution which the European Heritage Days can make to the pursuit of these important objectives and are therefore determined to encourage the further development of this pan-European initiative.

The events planned to mark the 16th celebration of the European Heritage Days in Belgrade also provide us with an opportunity to showcase another successful co-operation initiative run jointly by the Council of Europe and the European Commission: the Regional Programme for Cultural and Natural Heritage in South East Europe. This programme has made a major contribution to the identification of the cultural heritage potential of the entire region and to the definition of a priority list of monuments and sites which are most in need of conservation. It reflects the shared conviction of the Council of Europe and the European Commission that the cultural heritage in South-East Europe, after many years of neglect and after the numerous acts of destruction which took place during the 1990s, can and should become an asset for a sustainable development of the region. Cultural heritage can also be a special tool for preserving the collective and individual memory and identity of the citizens of the entire region, and for the rebuilding of cultural and historical ties between the various communities living in these regions. This is essential for ensuring lasting peace and stability in South-East Europe and for the region's successful and fruitful participation in the European integration processes.

3

Sud-est de l'Europe. Ce programme a permis des progrès importants pour l'identification du potentiel du patrimoine culturel de toute la région et la définition d'une liste des monuments et des sites dont les besoins de conservation sont prioritaires. Le programme reflète la conviction du Conseil de l'Europe et de la Commission européenne que le patrimoine culturel du sud-est de l'Europe, après de nombreuses années d'abandon et beaucoup de destructions commises pendant les années 1990, peuvent et doivent devenir un atout pour le développement durable de la région. Le patrimoine culturel peut aussi constituer un instrument privilégié pour la sauvegarde de la mémoire collective et individuelle et de l'identité des populations de toute la région, et pour la reconstruction des liens culturels et historiques entre les diverses communautés qui y vivent. C'est une condition essentielle pour garantir une paix durable et la stabilité dans tous les pays de l'Europe du sud-est et la participation pleine et fructueuse de la région aux processus d'intégration européenne.

Les manifestations des Journées européennes du patrimoine nous offriront cette année une nouvelle occasion de mettre en lumière les multiples valeurs du patrimoine culturel pour la société d'aujourd'hui. Ces valeurs sont tout d'abord culturelles et esthétiques, mais aussi économiques et sociales, et même politiques, dans la mesure où le patrimoine culturel contribue de manière fondamentale au sentiment d'identité de chacun et appartient à la mémoire des individus comme des communautés. Ces valeurs ont été pleinement reconnues dans la Convention-cadre du Conseil de l'Europe adoptée en 2005 à Faro qui, nous l'espérons, sera bientôt signée et ratifiée par le plus grand nombre possible de pays européens. Cette année, les Journées européennes du patrimoine donneront aussi une plus grande visibilité à la forte priorité que l'Union européenne désire accorder à la culture dans ses politiques et son action, comme la Commission l'a indiqué récemment dans sa communication relative à un agenda européen de la culture à l'heure de la mondialisation.

L'Europe du passé, l'Europe d'aujourd'hui et l'Europe de demain s'inscrivent dans un continuum culturel et historique caractérisé par notre devise commune « l'unité dans la diversité ». Il nous faut

- 1 Slovakia | Slovaquie | Словачка
© Aleksandra Kapetanovic
- 2 Sweden | Suède | Шведска
© Europa Nostra: Sneška Quaedvlieg-Mihalović
- 3 Greece | Grèce | Грчка
© Europa Nostra: Sneška Quaedvlieg-Mihalović
- 4 United Kingdom | Royaume-Uni | Уједињено Краљевство
© Europa Nostra: Sneška Quaedvlieg-Mihalović

културно и природно наслеђе југоисточне Европе. Овај програм је умногоме допринео да се открију богатство и потенцијал културног наслеђа читавог региона, као и да се дефинише приоритетна листа споменика и локалитета које хитно треба заштитити. Он одражава заједничко уверење Савета Европе и Европске комисије да ти споменици, после низа година запуштености и после многих разарања која су се догодила током деведесетих година прошлог века, могу и морају бити снажан развојни ресурс региона. Културно наслеђе може, такође, да постане важан инструмент за очување колективног и индивидуалног памћења и идентитета грађана у региону као и за обнављање културних и историјских веза између различитих заједница које живе у овом делу континента. То је и неопходан услов за осигурање трајног мира и стабилности југоисточне Европе, али и за успешно и плодно учествовање региона у европским интеграционим процесима.

Овогодишњи Дани европске баштине биће још једна прилика да се истакну вишеструке вредности културног наслеђа за данашње друштво. Те вредности су пре свега културне и естетске, оне су такође економске и друштвене, али и политичке будући да културно наслеђе игра важну улогу у буђењу свести о идентитету појединаца, као и у формирању памћења како појединаца тако и заједница. Те вредности су посебно истакнуте у Оквирној конвенцији Савета Европе усвојеној у Фароу (2005), која ће - надајмо се - бити ускоро потписана и ратификована од стране највећег могућег броја европских земаља. Овогодишњи Дани европске баштине ће, осим тога, пружити прилику Европској Унији да укаже на све већи значај који она придаје култури у склопу реализације политике и делатности Уније. То је и истакнуто у недавно објављеном документу Европске комисије о будућој "Европској Агенди" везаној за културу у глобализованом свету.

4

- 5 United Kingdom | Royaume-Uni | Уједињено Краљевство
© Ed Moss
- 6 Denmark | Danemark | Данска
© Heritage Agency of Denmark : Caspar Joergensen
- 7 Spain / Espagne | Шпанија
©Europa Nostra: Sneška Quaedvlieg-Mihalović

This year's celebration of the European Heritage Days will provide us with a further opportunity to highlight the multiple values of cultural heritage for today's society. These values are cultural and aesthetic in the first instance, but they are also economic, social and indeed political to the extent that cultural heritage contributes fundamentally to one's sense of identity and to the memory of both individuals and communities. These values were fully recognised in the Council of Europe's Framework Convention adopted in Faro (2005) which – it is hoped – will soon be signed and ratified by the largest possible number of European countries. This year's European Heritage Days will also give further visibility to the stronger emphasis which the European Union wishes to place on culture in the framework of its own policies and action, as expressed in the European Commission's recent Communication on a European Agenda for Culture in the globalising world.

Europe of the past, present and future forms part of a cultural and historic continuum characterised by our joint motto "unity in diversity". We therefore need to foster the knowledge and understanding of our shared history and culture by everyone living in Europe and taking part in the on-going process of the building of Europe. This shared history and culture is enriched by the remarkable diversity of cultural expressions which have found their reflection in Europe's cultural heritage, built and natural, tangible and intangible. Cultural heritage therefore represents the cornerstone of Europe. The European Heritage Days constitute a valuable instrument for encouraging and enhancing the understanding, respect, love and care for our common cultural heritage among the widest possible number of citizens of Wider Europe.

Terry Davis
Secretary General
Council of Europe

Ján Figel'
Member of the European
Commission responsible for
Education, Training, Culture
and Youth

donc encourager la connaissance et la compréhension de notre histoire et de notre culture partagées par tous les citoyens vivant en Europe et participant au processus de construction européenne en cours. Cette histoire et cette culture partagées sont enrichies par la remarquable diversité des expressions culturelles qui se reflètent dans le patrimoine culturel européen, patrimoine bâti et patrimoine naturel, matériel et immatériel.

Le patrimoine culturel constitue donc une pierre angulaire de l'Europe. Les Journées européennes du patrimoine sont un moyen efficace d'encourager et de développer chez le plus grand nombre possible de citoyens de la grande Europe la compréhension, le respect, l'amour et la prise en charge de notre patrimoine culturel commun.

Terry Davis
Secrétaire Général
Conseil de l'Europe

Ján Figel'
Membre de la Commission
européenne responsable
de l'Education, de la Formation,
de la Culture et de la Jeunesse

Европа прошлости, Европа данашњице и Европа будућности чине део културног и историјског континуума кога карактерише заједнички мото "јединство различитости". Зато сви грађани који живе у Европи и који учествују у данашњем процесу изградње Европе, морају познавати, неговати и разумети своју заједничку историју и своју заједничку културу. А ту историју и културу обогаћују различитости културног изражавања присутног у европском наслеђу, које је дело људи или које је стварала природа, које је материјално али и духовно. Културна баштина је камен темељац Европе, а Дани европске баштине су драгоцене оруђе да се охрабре и унапреде поштовање, љубав и брига за наше заједничко културно наслеђе код највећег могућег броја грађана и на најширем могућем простору европског континента.

Terry Davis
Генерални секретар
Савета Европе

Ján Figel'
Члан Европске комисије
задужен за образовање,
обуку, културу и омладину

CULTURAL HERITAGE: A CATALYST FOR DEMOCRATISATION AND AN ASSET FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT FOR THE ENTIRE REGION

LE PATRIMOINE CULTUREL : UN CATALYSEUR POUR LA DÉMOCRATISATION ET UN ATOUT POUR LE DÉVELOPPEMENT DURABLE DE TOUTE LA RÉGION

КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ: ДОПРИНОС ДЕМОКРАТИЗАЦИЈИ И РАЗВОЈНИ РЕСУРС НАШЕГ РЕГИОНА

The Republic of Serbia has the great honour and pleasure to be the host of the main European event marking the European Heritage Days 2007. By including this event in the programme of the Serbian Chairmanship of the Council of Europe, we wish to stress the importance the Serbian government and its citizens attach to cultural heritage, especially in the context of the on-going process of European integration in which Serbia is willingly participating.

The modern conception of cultural heritage is defined, in the first place, by a system of international agreements, the most significant of which are the European Convention on the Protection of Archaeological Heritage (Valetta, 1992), the European Convention on the Protection of Architectural Heritage (Granada, 1986), the European Landscape Convention (Florence, 2000) and finally – the Council of Europe's Framework Convention on the Value of Cultural Heritage for Society (Faro, 2005).

Vojislav Brajović, Minister of Culture of Serbia | Ministre de la Culture de Serbie |

Министар културе Републике Србије

© Ministry of Culture of the Republic of Serbia | Ministère de la culture de la République de Serbie | Министарство културе Републике Србије

La République de Serbie a le grand honneur et le grand plaisir d'être l'hôte de l'évènement européen principal marquant les Journées européennes du patrimoine 2007. En intégrant cet évènement dans le programme de la présidence serbe du Conseil de l'Europe, nous souhaitons souligner l'importance que le gouvernement serbe et ses citoyens attachent au patrimoine culturel, particulièrement dans le cadre du processus d'intégration européenne en cours, auquel la Serbie souhaite pleinement participer.

La conception moderne du patrimoine culturel s'exprime en premier lieu dans un système d'accords internationaux, au sein desquels une place importante est occupée par la Convention européenne pour la protection du patrimoine archéologique (La Valette, 1992), la Convention européenne pour la protection du patrimoine architectural (Grenade, 1986), la Convention européenne du paysage

Република Србија има велику част и задовољство да буде домаћин централној европској прослави Дана европске баштине 2007. Увршћењем ове манифестације у званичан програм председавања Саветом Европе, желимо да истакнемо значај који наши грађани и наша Влада придају културној баштини у процесу европских интеграција и придруживања Србије овим процесима.

Савремено поимање културног наслеђа, дефинисано је, пре свега, системом међународних споразума, међу којима изузетно место место припада Европској конвенцији о Археолошком наслеђу (Валета, 1992.), Европској конвенцији о архитектонском наслеђу (Гранада, 1986.), Европској конвенцији о пејзажу

8 Serbia | Serbie | Србија

© Gojko Subotic

9 Serbia | Serbie | Србија

© Jovo Andjić

10

10 Serbia | Serbie | Србија

© Zoran Mirčetić

11 Serbia | Serbie | Србија

© Gojko Subotic

Heritage, both tangible and intangible, is a source of identity for both individuals and communities, and constitutes their cultural environment. It is also a key factor in preserving cultural diversity in the modern world, where we are witnessing one of the greatest globalisation processes in the history of humanity.

Heritage, as also underlined in the Council of Europe's Framework Convention adopted in Faro, is an important resource for sustainable development and a factor of economic, social and cultural progress of society.

The celebration of the European Heritage Days in Serbia was launched at a time of great political and democratic change. Given the fact that this yearly event, a joint action of the Council of Europe and the European Commission, has always fostered an openness towards heritage and citizen participation, it has also become one of the inspirers of the democratisation of society in our country. It is precisely this openness and democratic participation of citizens that the Ministry of Culture values as the greatest contribution of this Programme. Hence we are pleased to be the host of the European events marking the 2007 European Heritage Days, since we believe that they will contribute to the democratisation of our society and to the creation of a new image of Serbia in Europe, but also to the promotion of a new image of Serbia within Serbia itself. We see the European Heritage Days as one of the events in the mosaic of creating a new Serbia in Europe, the historical, economic and cultural space to which Serbia indeed belongs.

The European Heritage Days have a special role in fostering communication between European countries. Therefore, we are proud that the European events marking the 2007 European Heritage Days will take place in Belgrade, the capital of Serbia, a city with a rich history and heritage, composed of a multitude of intertwined European and oriental influences where tolerance and dialogue existed even during times of greatest conflicts. It is precisely this potential, created in the

(Florence, 2000) et la Convention-cadre du Conseil de l'Europe sur la valeur du patrimoine culturel pour la société (Faro, 2005).

Qu'il soit matériel ou immatériel, le patrimoine est une source d'identité pour les individus et les groupes sociaux. Il constitue aussi notre environnement culturel qui est essentiel à la sauvegarde de la diversité culturelle dans le monde moderne, marqué par le plus vaste processus de mondialisation de toute l'histoire de l'humanité.

Le patrimoine, ainsi que le souligne également la Convention-cadre du Conseil de l'Europe adoptée à Faro, est une importante ressource pour le développement durable, de même qu'un facteur de progrès économique, social et culturel pour la société.

La célébration des Journées européennes du patrimoine a été initiée en Serbie à une époque de grands changements politiques et démocratiques. Cela tient sans doute à ce que cette action conjointe du Conseil de l'Europe et de la Commission européenne a toujours favorisé l'accès au patrimoine et la participation des citoyens ; elle fut dès lors une des premières initiatives à inspirer la démocratisation de notre société. L'ouverture et la participation démocratique des citoyens sont justement ce que le ministère de la culture salue comme étant le plus grand mérite de cette action. Nous sommes donc heureux d'accueillir les événements européens marquant les Journées européennes du patrimoine 2007, car nous croyons qu'ils contribueront à la démocratisation de la société serbe et à la création d'une image nouvelle de la Serbie non seulement aux yeux des autres Européens, mais aussi à ceux des Serbes eux-mêmes. Nous voudrions ainsi que les Journées européennes du patrimoine deviennent un des éléments clefs dans la promotion d'une nouvelle Serbie en Europe, car notre pays a toujours eu l'Europe pour son espace historique, économique et culturel.

Les Journées européennes du patrimoine jouent un rôle particulier dans la communication entre pays européens. C'est pourquoi nous nous réjouissons que les événements européens marquant les Journées européennes du patrimoine 2007 aient lieu à Belgrade, capitale de la Serbie, ville possédant une histoire et un patrimoine très riches façonnés par les influences européennes et orientales,

(Фиренца, 2000.) и најзад - Оквирној конвенцији Савета Европе о значају културног наслеђа за друштво (Фаро, 2005.).

Наслеђе, како материјално тако и нематеријално, је носилац идентитета појединаца, друштвених група и твори културно окружење које је једно од пресудних чинилаца очувања културне разноликости у савременом свету, у коме смо сведоци једног од највећих процеса глобализације у досадашњој историји човечанства.

Наслеђе је, како такође истиче Оквирна Конвенција Савета Европе усвојена у Фароу, један од важних ресурса одрживог развоја и фактор економског, социјалног и културног напретка заједница.

Дани европске баштине у Србији почели су да се прослављају у времену великих политичких и демократских промена. Будући да је овај заједнички програм Савета Европе и Европске комисије био увек окренут неговоњу отворености наслеђа и партиципацији грађана, он је такође постао и један од инспиратора демократизације друштва. Министарство културе Републике Србије је управо отвореност и демократско учешће грађана ценило као највећи допринос овог Програма. Отуда је наше задовољство да смо домаћини овогодишње централне Европске прославе ДЕБ-а 2007. јер сматрамо да ће ова манифестација допринети нашој демократизацији, као и стварању једне нове слике о Србији у Европи, али и нове слике у Србији о њој самој. Желимо да Дани европске баштине буду један од догађаја у мозаику стварања нове Србије у Европи, која је одувек била њен историјски, економски и културни простор.

Дани европске баштине имају посебну улогу у међусобној комуникацији европских земаља. Зато смо поносни да се овогодишња централна европска

11

past, that Belgrade wishes to use and develop and thus demonstrate why it has recently been declared as the "South-East European City of the Future"

This is also a unique opportunity to present to all our European partners the achievements of the Regional Programme for Cultural and Natural Heritage in South-East Europe, another valuable joint action of the Council of Europe and the European Commission, and which, in line with the fundamental principles of a democratic and free Europe, has been accepted by all the countries in our region. The initial motives of the Programme were the building of dialogue through the joint work of experts from South-East Europe, and of democratic decision-making on priorities. Today, when the Programme has made considerable progress, we expect that conditions in the nearest future will be created for the heritage to be treated fully as one of the most important resources for the development of our region.

In cities like Belgrade, there has always been enough room for creativity. Belgrade and Serbia, in line with their tradition of multiculturalism, are ideal places for fostering and enhancing intercultural dialogue and cultural diversity. That is why the European Heritage Days 2007 in Serbia will be welcomed as an important event in the realisation of significant reforms in the field of cultural policy and cultural heritage conservation and management, but also as an impetus for future development plans and for further promotion of intercultural dialogue.

Vojislav Brajović
Minister of Culture of the Republic of Serbia

où la tolérance et le dialogue étaient de mise même pendant les périodes de grands conflits. C'est justement ce potentiel – puisé dans le passé – que Belgrade voudrait utiliser, montrant ainsi pourquoi cette ville a été déclarée dernièrement « Ville du futur en Europe du Sud-Est ».

Il y a là aussi une occasion unique de présenter à tous nos partenaires européens les réalisations du Programme régional du patrimoine culturel et naturel en Europe du Sud-Est, une autre initiative conjointe du Conseil de l'Europe et de la Commission européenne, qui, conformément aux principes essentiels d'une Europe libre et démocratique, a été acceptée par tous les pays de notre région. Le point de départ de ce programme était de favoriser le dialogue, la collaboration d'experts en Europe du Sud-Est et l'accord démocratique sur les questions prioritaires. Maintenant que ce programme a permis de progresser dans ce sens, nous espérons que les conditions seront bientôt réunies pour que le patrimoine soit perçu comme une des principales ressources du développement de notre région.

Dans des villes comme Belgrade, il y a toujours eu place pour la créativité. Ainsi que l'indique leur tradition de multiculturalisme, Belgrade et la Serbie sont des endroits idéaux pour favoriser et intensifier le dialogue interculturel et la diversité culturelle. C'est pourquoi les Journées européennes du patrimoine 2007 seront accueillies en Serbie comme un jalon important dans la conduite de vastes réformes en matière de politique culturelle et de gestion du patrimoine culturel, mais aussi comme l'annonce de futurs projets de développement et de la promotion du dialogue interculturel.

Vojislav Brajović
Ministre de la Culture de la République de Serbie

- 12 Serbia | Serbie | Србија
© Nathalie de Borchgrave d'Altena
- 13 Serbia | Serbie | Србија
© Jovo Andjić
- 14 Serbia | Serbie | Србија
© Nathalie de Borchgrave d'Altena

прослава održava u Beogradu, glavnom gradu Srbije, gradu bogate istorije i nasleđa koji u sebi nosi mnoštvo evropskih, ali i orijentalnih uticaja i u koje je, čak i u vremenu najvećih sukoba, postojala tolerancija i dijalog. Upravo ovaj potencijal, ponikao u prošlosti, Beograd želi da iskoristi i da pokaže zašto je nedavno proglašen "Gradom budućnosti jugoistočne Evrope".

Otuda je ovo jedinstvena prilika da se svim evropskim partnerima prikažu i dostignuša Regionalnog programa za kulturno i prirodno nasleđe jugoistočne Evrope, koji su zajedno inicirali Savet Evrope i Evropska komisija, i koji je na temeljnim principima demokratske i slobodne Evrope prihvaćen od svih zemalja našeg regiona. Razvoj dijaloga, zajednički rad stručnjaka zemalja jugoistočne Evrope i demokratsko odlučivanje o prioritetima bili su polazni motivi Programa. Danas kada je program toliko napredovao, očekujemo da se u najskorije vreme stvore mogućnosti da se nasleđe u punoj mери tretira kao jedan od najvažnijih resursa razvoja našeg regiona.

У градовима попут Београда одувек су се природно отварао простори за креативност. Београд и Србија, у складу са својом традицијом мултикултуралности су идеално место за неговане и унапређење интеркултурног дијалога и културне разноликости. Због тога, Дане европске баштине 2007. у Србији дочекујемо као важан догађај у реализацији великих реформи у области културне политике и управљања културним наслеђем, али и као најаву будућих пројеката развоја и негованја интеркултурног дијалога.

Војислав Брајовић
Министар културе Републике Србије

EUROPEAN HERITAGE DAYS – A CELEBRATION OF CULTURE AND TOURISM

LES JOURNÉES EUROPEENNES DU PATRIMOINE - FÊTE DE LA CULTURE ET DU TOURISME

ДАНИ ЕВРОПСКЕ БАШТИНЕ - ПРАЗНИК КУЛТУРЕ И ТУРИЗМА

It is an honour and pleasure for me to greet all the participants in the events that have been organised to mark the European Heritage Days in Belgrade, a city whose history was born in the windswept Balkans where, over the centuries, cultures and civilisations encountered each other and became interlinked. During this celebration, we shall present to the Old Continent the contribution to the historic memory that we have made over the past seven millennia.

As shown by history, the city has been demolished or burnt down 40 times, so there are unfortunately relatively few traces of the former cities except in museums: the Neolithic archaeological site in Vinča speaks of the first large human settlement; the remains of thermal baths and some tombstones mark the era of Roman rule; only a small part of the city ramparts reminds us of the fortress erected by the Byzantine Emperor Justinian. In this part of the city, there are only a few traces of the long rule of the Hungarians and Bulgarians; the foundations of the palace hint at the "regal style" in which the Serbian despot Stefan Lazarević rebuilt the palace. Evidence of the Austrian period can be found in the Baroque gate and the fortress walls built by the Swiss Nicolas Doxat. One of the numerous former mosques, two mausoleums and part of a fortress are all that remain visible of the Ottoman reign, which lasted almost continuously for three and a half centuries. It is there, in the Belgrade citadel, that we can see the vestiges of the different cultures and civilisations. One of our most important tasks is to preserve these remains in order to allow future generations to learn about Belgrade's tumultuous history. All the ancient monuments – monuments created after the liberation of Belgrade from Ottoman rule in 1867 – bear witness to the creative contribution not only of our architects and city planners but also of those from other European countries.

One of Belgrade's outstanding features is its exceptional geographical position at the confluence of two rivers: the Danube, the fourth river of Eden; and the Sava, the 36th river of the Universe. As witnessed by Diodor of Sicily, a Greek historian from the 1st century BC, these rivers were sailed by the

J'ai l'honneur et le plaisir de saluer tous les participants aux événements marquant les Journées européennes du patrimoine à Belgrade, ville dont l'histoire s'est construite aux quatre vents des Balkans où, durant des siècles, des cultures et des civilisations se sont rencontrées et interconnectées. Une fête pendant laquelle nous présenterons au vieux continent notre contribution lourde de sept millénaires à la mémoire historique.

Comme en témoigne l'histoire, la ville a été quarante fois détruite et brûlée ; il existe donc relativement peu - excepté dans les musées - de traces des anciennes cités: le site archéologique de Vinča datant du néolithique témoigne de la première grande habitation humaine; les vestiges des thermes et quelques monuments sépulcraux marquent l'époque romaine; seule une partie des remparts de la cité rappelle la forteresse qu'a érigé l'empereur Justinien de Byzance. C'est à peine si l'on peut voir ça et là quelques traces témoignant du règne des Hongrois ou des Bulgares; les fondements du palais ne permettent que d'imaginer comment il a été "impérialement reconstruit" par le despote serbe Stefan Lazarević. Les témoignages de l'époque autrichienne sont la porte baroque et les remparts de la forteresse construits par un suisse, Nicolas Doxat. Des innombrables mosquées d'antan, deux mausolées et une partie de la forteresse représentent les restes visibles du règne ottoman qui a duré de manière continue trois siècles et demi. C'est justement à la citadelle de Belgrade qu'on peut le mieux se rendre compte des vestiges des différentes cultures et civilisations. C'est pour cela que l'une de nos tâches prioritaires est celle de préserver ces vestiges pour l'avenir afin de permettre aux générations futures de pouvoir, à leur tour, comprendre l'histoire mouvementée de Belgrade. Tous les monuments anciens - monuments créés après la libération de Belgrade de l'Empire Ottoman en 1867 - portent l'empreinte non seulement de nos architectes et urbanistes, ce qui témoigne de leur contribution créative, mais aussi celle de de nombreux autres de différents pays européens.

Ce qui caractérise Belgrade, c'est certainement son exceptionnelle position géographique au confluent de deux cours d'eau, le Danube, quatrième fleuve d'Eden, et la Save, 36ème rivière de l'Univers. C'est sur ces eaux que, comme le témoigne Diodore de Sicile, historien grec du premier siècle av. J.-C., les Argonautes ont navigué à la recherche

Велика ми је част и задовољство да поздравим све учеснике централне прославе Дана европске баштине у Београду, граду сазданом од историје на балканској ветрометини где су се вековима сусретале, сукобљавале и стваралачки прожимале културе и цивилизације, на којој ћемо старом континенту представити свој седмомиленијумски допринос историјском памћењу.

Нажалост, пошто је град, како сведочи историја, четрдесет пута рушен и паљен, релативно је мало – осим у музејима – трагова некадашњих градова: неолитско археолошко налазиште у Винчи сведочи о првој великој људској насеобини; остаци терми и понеки надгробни споменик обележавају време римске владавине; само део градских зидина подсећа на утврду коју је ту подигао византијски цар Јустинијан; једва се понегде у граду виде трагови који сведоче о дугој власти Угара или Бугара; темељи двора дозвољавају тек да се наслути како га је то изнова «царски саздао» српски деспот Стефан Лазаревић; о аустријском периоду сведочи барокна капија и бедеми тврђаве коју је градио Швајцарац Никола Доксат; једна од безбројних некадашњих џамија, два турбета и део тврђаве су видљиви остаци турске владавине, а она је готово континуирано трајала три и по века. На Београдској тврђави, јединственом споменику на Балкану, управо су највидљивија прожимања и преплитања култура и цивилизација. Због тога је свакако један од наших најважнијих задатака да те остатке прошлости сачувамо за будућност како би наредним генерацијама омогућили да и оне доживе бурну историју Београда. Сви споменици давне прошлости окружени су градитељским доприносом наших архитеката и урбаниста, али не само наших већ и многих из Европе и Русије, који су настали после коначног ослобођења Београда од Отоманске империје 1867. године.

Оно по чему је Београд карактеристичан свакако је његов изузетан географски положај на ушћу две реке: Дунава, четврте рајске, и Саве, тридесетшесте земаљске. Њима су, како сведочи Диодор са Сицилије, грчки историчар из првог

15

16

15 City Assembly Hall, Belgrade, Serbia | Hôtel de Ville, Belgrade, Serbie |

Скупштина Града, Београд, Србија

© Gojko Subotić

16 Belgrade City Institute for the Protection of Cultural Monuments, Belgrade, Serbia |

Institut municipal pour la protection des biens culturels, Belgrade, Serbie |

Завод за заштиту споменика културе града Београда, Београд, Србија

© Europa Nostra: Sneška Quaedvlieg-Mihailović

17 The Statue of the Victor at Kalemegdan, Belgrade, Serbia | Le Monument du Vainqueur à Kalemegdan, Belgrade, Serbie | Споменик Победнику на Калемегдану, Београд, Србија

© Europa Nostra: Sneška Quaedvlieg-Mihailović

Argonauts in their quest for the Golden Fleece and they led them to the Adriatic. The river of Eden is now the backbone of Europe and a great river shared by many.

First established on the Kalemegdan hill at the confluence of the two rivers, Belgrade began to spread to the rolling hills of the ?umadija and it now covers more hills than Rome, famous for being built on the seven hills. When growing, Belgrade tried to leave room for the environment: it is surrounded by forests and a large number of parks and open spaces which make it one of the greenest cities in this part of the world. The jewel on the Sava, the Ada Ciganlija, formerly an island and now an islet, covered with thick deciduous forest, full of glades and rich in fauna, is a popular leisure spot for the inhabitants of Belgrade, and the Sava lake is a popular place for swimming. It is indeed our task to preserve also the beautiful landscapes of Belgrade.

Until 1918, Belgrade was a border town. On the left bank of the River Sava, the town of Zemun, an Austro-Hungarian border town, was developing at the same time. This is shown by the Gardoš tower, also called the Millennia tower, typical for the towers erected at the most remote ends of the Habsburg Empire. The two towns are now joined, and it is the New Belgrade that forms the link between them, built after the Second World War almost entirely in the spirit of the town planner, Le Corbusier. At the confluence of the rivers lies Veliko Ratno Ostrvo (Big war island), a protected area of outstanding geological and morphological formations and a natural reserve for rare and endangered species of birds.

The European Heritage Days are an opportunity to organise a high-profile event to emphasise the European dimension of the cultural heritage of Belgrade and Serbia. Most of the national heritage is situated in Belgrade. This will be an opportunity for those responsible for the management of the natural and cultural heritage in our city and country to make themselves known. It will also be an opportunity for Belgrade to present itself to Europe and the world as a significant centre of cultural tourism and a candidate for being the European Capital of

de la Toison d'Or et sont arrivés jusqu'à l'Adriatique. Le fleuve d'Eden est maintenant la colonne vertébrale de l'Europe et un fleuve partagé par beaucoup de pays.

Après s'être installé sur le haut du Kalemegdan, au confluent des deux fleuves, Belgrade a commencé à s'élargir vers les collines ondoyantes de la Sumadija si bien qu'aujourd'hui la ville s'étend sur plus de collines que Rome, connue pour être construite sur sept collines. En s'étendant, la ville a tâché de préserver l'environnement de sorte qu'elle reste toujours entourée de forêts, et en ce qui concerne le nombre de parcs et d'espaces verts dans son enceinte, c'est une des villes les plus vertes dans cette partie du monde. Joyau sur la Sava, Ada Ciganlija, autrefois île, aujourd'hui presque île, couverte d'une forêt à feuilles caduques, parsemée d'éclaircies, riche en faune, représente le lieu de promenade et de repos le plus visité par les Belgradois, et le lac de la Save, leur lieu de baignade préféré. C'est pourquoi notre tâche est aussi de sauvegarder les beaux paysages de Belgrade.

Jusqu'en 1918, Belgrade était une ville limitrophe. Sur la rive gauche de la Save, s'était développé en même temps Zemun qui, depuis 1717, était une ville limitrophe d'Autriche-Hongrie, ce dont témoigne la Tour de Gardoš, appelée aussi Tour Millénaire, telle qu'on en construisait sur les points extrêmes de l'empire des Habsbourg. Maintenant ces deux villes sont réunies, et c'est le Nouveau-Belgrade qui les relie, construit après la Deuxième guerre mondiale presque entièrement dans l'esprit de l'urbaniste, Le Corbusier. Au confluent se trouve aussi à Veliko Ratno Ostrvo (la Grande île-de-guerre), site aux formations géologiques et morphologiques exceptionnelles, réserve d'espèces d'oiseaux rares et en voie de disparition.

Les Journées européennes du patrimoine représentent pour nous l'occasion d'organiser une manifestation de haut niveau qui mettra en valeur la dimension européenne du patrimoine de Belgrade et de Serbie. C'est à Belgrade que se trouve la majeure partie du patrimoine national, par conséquent, ce sera une occasion exceptionnelle de promouvoir l'image de notre ville ainsi que de notre pays sur le plan de la gestion du patrimoine culturel et naturel. Ce sera en même temps une occasion pour Belgrade de se présenter à l'Europe et au monde en tant que centre important de tourisme culturel et candidat pour

veka naše ere, plovidli Argonauti u potrazi za zlatnim ruhom i stigli do Jadrana. Rajсka река је сада кичма Европе и река сарадње.

После устоличена на калемегданском гребену, на ставама река, Београд је почео да се шири на околне брежуљке валовите Шумадије тако да се данас простире на више брда него по томе надалеко чувени Рим. Пењући се на брежуљке, трудио се да што је могуће више очува животну средину тако да је и сада окружен шумама, а по броју паркова и других зелених површина у свом ткиву, један је од зеленијих градова у овом делу света. Драгуљ на Сави, Ада Циганлија, некадашње острво а сада полуострво, обрасла густом листопадном шумом, прошарана пропљанима, обогачена фауном, најпосећеније је излетиште и одмаралиште Београђана, а Савско језеро омиљено купалиште. Зато је други наш задатак да сачувамо прелепе пејзаже Београда.

До 1918. године Београд је био гранични град. На левој обали Саве, упоредо са њим, живео је и развијао се Земун који је од 1717. био гранични град Аустро-Угарске о чему сведочи Миленијумска кула која је подизана на најистуренијим тачкама Хабзбуршке монархије. Сада су та два града уједињена а спаја их Нови Београд изграђен после Другог светског рата готово доследно у стилу познатог урбанисте Корбизјеа. На ушћу је и Велико ратно острво, заштићени предео изузетних геолошких и морфолошких творевина и природни резерват ретких угрожених врста птица.

Дани европске баштине су прилика да се у нашем граду организује врхунска манифестација која ће истаћи европску димензију културног наслеђа Београда и Србије али имати и шири регионални карактер – балкански, средњоевропски и подунавски. У Београду је у значајној мери смештен фонд националног наслеђа, па ће то бити изванредна прилика да се имиц нашега града и земље истакне и на пољу управљања природним и културним наслеђем. То ће уједно бити и прилика да се Београд представи Европи и свету као значајан центар културног туризма и кандидат за Европску престоницу културе 2020 године.

19

20

- 18 The Clock-Tower at Kalemegdan, Belgrade, Serbia | *La Tour d'Horloge à Kalemegdan, Belgrade, Serbie* | Сахат Кула на Калемегдану, Београд, Србија
© Europa Nostra: Sneška Quaedvlieg-Mihailović
- 19 The White Palace, Belgrade, Serbia | *Le Palais blanc, Belgrade, Serbie* | Бели Двор, Београд, Србија
© The Royal Palaces, Belgrade
- 20 The Monument erected in Gratitude to France at Kalemegdan, Belgrade, Serbia | *Le Monument de la reconnaissance à la France, Belgrade, Serbie* | Споменик захвалности Француској на Калемегдану, Београд, Србија
© Europa Nostra: Sneška Quaedvlieg-Mihailović
- 21 Konak of Knez Miloš at Topčider, Belgrade, Serbia | *Le Konak du Knez Miloš à Topčider, Belgrade, Serbie* | Конак Кнеза Милоша на Топчидеру, Београд, Србија
© Gajko Subotić

18

Culture 2020. However, it will also have a broader regional – Balkan, Central European and Danubian – character. The European Heritage Days are a special celebration of culture and tourism in which some 100,000 inhabitants of Belgrade and their guests take part every year. All programmes are free of charge. One of the most important aims is to acquaint young people with the cultural-historical and natural heritage, observing the principles of gender equality and equal opportunities. Particular care is devoted to integrating disabled people through special programmes or by making available to them as many of the programmes as possible.

With Belgrade's development possibilities in mind, intensive efforts are being made to facilitate a more dynamic development of the city. Priority has been given to the processes of renewal of the municipal infrastructure, reconstruction, functional improvements and raising the quality of services, as well as numerous activities that contribute significantly to the city's appearance and attractiveness: the restoration of façades, particularly of classified buildings; renewal of city parks; rehabilitation of surrounding areas; providing support to numerous monasteries and churches under reconstruction; renovation of iconostasis and other necessary works; and the illumination of buildings and cultural monuments – particularly the Belgrade citadel and bridges on the River Sava.

Investment in the reconstruction, restructuring and refurbishment of cultural institutions continues. Annual cultural events (e.g. BITEF, BEMUS, BELEF) are being revived thus enriching the cultural life and giving a significant boost to the tourism promotion of this city, which aspires to become a regional centre of cultural tourism.

While respecting and preserving what previous generations have created, our generation will leave its mark on Belgrade and develop a new layer of cultural heritage inspired by contemporary European trends.

Nenad Bogdanović
Mayor of Belgrade

devenir Capitale européenne de la culture 2020. Néanmoins, cette manifestation aura aussi un caractère régional plus large, celui des Balkans, de l'Europe centrale et des pays danubiens.

Les Journées européennes du patrimoine ont toujours représenté une fête toute particulière de la culture et du tourisme. Chaque année, environ cent mille Belgradois et leurs invités y participent. Tous les programmes sont gratuits. L'un des principaux objectifs est de faire connaître aux jeunes le patrimoine historique, culturel et naturel, en respectant les principes d'égalité des sexes et d'égalité des chances. Une attention toute particulière a été donnée aux personnes handicapées par des programmes spécialement conçus pour elles ou bien la possibilité de leur donner accès au plus grand nombre de programmes envisagés.

Gardant à l'esprit les possibilités de développement de Belgrade, nous œuvrons de manière intensive à créer des conditions favorables à un épanouissement plus dynamique de la ville. La priorité a été donnée aux travaux de rénovation de l'infrastructure municipale, à la reconstruction, à l'aménagement fonctionnel et à l'amélioration de la qualité des services et à toute une série d'activités qui contribuent considérablement au rayonnement visuel de la ville et à son attractivité : rénovation des façades et surtout des bâtiments classés monuments historiques, aménagement des parcs de la ville, revitalisation des zones périphériques, aide à de nombreux monastères et églises en reconstruction, à la conservation d'iconostases et autres travaux indispensables, éclairage des édifices et des monuments historiques; et plus particulièrement de la forteresse de Belgrade et des ponts sur la Save.

Persiste une tendance d'investissement dans la reconstruction, la restructuration et le réaménagement des institutions culturelles. Les manifestations culturelles annuelles (BITEF, BEMUS, BELEF, etc.) sont ranimées ; la vie culturelle s'est ainsi vue enrichie de même que l'offre touristique de la ville qui a l'ambition de devenir un centre régional de tourisme culturel.

Tout en respectant et préservant les créations des générations précédentes, notre génération marquera Belgrade de son empreinte et ajoutera une nouvelle couche au patrimoine culturel en cherchant à s'inspirer des mouvements contemporains en Europe.

Nenad Bogdanović, Maire de Belgrade

Дани европске баштине увек су били својеврстан празник културе и туризма. У њима је сваке године учествовало око сто хиљада Београђана и њихових гостију. Сви програми су били бесплатни. Један од најважнијих циљева је био упознавање младих са културно-историјским и природним наслеђем, а поштујући принципе родне равноправности и једнаких могућности посебна пажња је била посвећена укључивању лица са инвалидитетом концепирањем посебних програма или сагледавањем могућности да им се учини доступним што више планираних програма.

Следећи визију о развојним могућностима у Београду се интензивно ради на стварању услова за динамичнији развој града. Приоритет је дат процесима обнове градске инфраструктуре, реконструкцији, функционалном уређењу и подизању квалитета услуга и низу активности које значајно доприносе визуелном изгледу града и његовој атрактивности: сређивање фасада посебно на објектима под заштитом, уређивање градских паркова, ревитализација амбијенталних целина, помоћ бројним црквама и манастирима у реконструкцији, обнови иконостаса и другим неопходним радовима, декоративно осветљење здања и споменика културе – посебно Београдске тврђаве и мостова на реци Сави.

Настављен је тренд улагања у реконструкције, адаптације и опремање установа културе. Реафирмисане су сталне културне манифестације (Београдски интернационални театарски фестивал - БИТЕФ, Београдске музичке свечаности -БЕМУС, Београдски летњи фестивал - БЕЛЕФ и многе друге), знатно су обogaњени културни живот и туристичка понуда града који има амбицију да се позиционира и као регионални центар културног туризма.

Уз дужно поштовање и очување стваралаштва претходних покољења, наша генерација ће, трудећи се да одржи корак са савременим европским стремљењима, дати Београду свој печат и изградити нови слој културне баштине.

Ненад Богдановић
Градonaчелник Београда

THE EUROPEAN HERITAGE DAYS: EUROPEAN CITIZENS ENCOUNTER THEIR PAST

LES JOURNÉES EUROPÉENNES DU PATRIMOINE: LES CITOYENS EUROPÉENS AU RENDEZ-VOUS DE LEUR HISTOIRE

ДАНИ ЕВРОПСКЕ БАШТИНЕ: СУСРЕТ ГРАЂАНА ЕВРОПЕ С ЊИХОВОМ ПРОШЛОШЋУ

In this age of globalisation and of transience, there is an ever increasing interest in Europe's citizens towards their history and culture. For the 16th consecutive year, the European Heritage Days will strive to respond to this interest by launching an invitation to the discovery – or rediscovery – of numerous monuments and sites, known or unknown, to millions of people throughout Europe. For a day, a weekend, or an entire week, the cultural heritage of Europe will be given a place of honour and be opened for viewing by an ever growing and better informed public.

However, despite the enthusiasm they generate and the ever larger success they enjoy throughout all the European countries that participate in this initiative, the European Heritage Days still remain all too often an exclusive encounter between the citizens and "their" national heritage.

The European Heritage Days therefore need to transform themselves into a true celebration not only of the diversity but also of the European character of our common cultural heritage, be it civic, religious, military or of landscapes. If we are to achieve this, the attention of the public must be attracted to the cultural heritage of "others", in order to make the citizens in each of our countries understand the intrinsic European dimension of "their" heritage. Indeed, heritage never was and never will be exclusively national. Europe's cultural heritage, as we know it today, was shaped throughout the centuries by extremely diverse influences which extended well beyond national boundaries, both past and present. Cultural heritage is a link between different communities; a uniting element between the different peoples of Europe. The European Heritage Days thus provide the citizens with the ideal occasion to become fully conscious that our cultural heritage is a most visible and tangible expression of the "unity in diversity" of European culture - and of the variety of European cultures - of which we are all guardians.

Let us recall that beyond its material and economic value in terms of job creation or it being a key resource for sustainable

A l'heure de la mondialisation et de l'éphémère, l'intérêt des citoyens européens pour leur histoire et leur culture ne fait que croître. Pour la 16ème année consécutive, les Journées Européennes du Patrimoine chercheront à répondre à cet intérêt en lançant une invitation à la découverte - ou à la redécouverte - de nombreux monuments et sites, connus ou méconnus, à des millions de personnes à travers l'Europe. Le temps d'une journée, d'un week-end, ou de toute une semaine, le Patrimoine culturel de l'Europe sera mis à l'honneur et à la disposition d'un public toujours plus averti et plus nombreux.

Pourtant, malgré l'engouement qu'elles suscitent et leur succès sans cesse grandissant dans tous les pays européens qui participent à cette initiative, les Journées européennes du patrimoine restent encore trop souvent une rencontre exclusive entre des citoyens et « leur » patrimoine national.

Les Journées européennes du patrimoine doivent donc se transformer pour devenir une réelle célébration à la fois de la diversité et du caractère européen de notre patrimoine culturel commun, qu'il s'agisse du patrimoine civil, religieux, militaire ou paysager. Pour ce faire, il nous faut attirer l'intérêt du public sur le patrimoine culturel des « autres » afin de faire comprendre aux citoyens de chacun de nos pays la dimension intrinsèquement européenne de « leur » patrimoine. En effet, le patrimoine n'a jamais été et ne saurait être quelque chose d'exclusivement national. Le patrimoine culturel de l'Europe, tel que nous le connaissons aujourd'hui, a été façonné au fil des siècles par des jeux d'influences très divers qui s'étendaient bien au-delà des frontières nationales passées ou présentes. Il est donc un trait d'union entre des communautés différentes ; un élément fédérateur entre les peuples de l'Europe. Les Journées européennes du patrimoine fournissent ainsi aux citoyens une occasion idéale pour prendre pleinement conscience que le patrimoine culturel est l'expression visible et tangible de cette « unité dans la diversité » de la culture européenne et des cultures européennes dont nous sommes tous dépositaires.

Rappelons aussi que bien au-delà de ses valeurs matérielles et économiques en terme de création d'emplois ou de ressource clé

У нашем времену глобализације и добу брзине и пролазности, грађани Европе све више осећају потребу да спознају своју историју и културу. Шестнаесту годину заредом, Дани европске баштине ће настојати да одговоре на ту дубоку потребу тако што ће милионе грађана Европе позвати да поново открију – или пак открију по први пут – безброј знаних или незнатих споменика културе и споменичких локалитета. Током једног дана, једног викенда, па и током читаве једне седмице, културном наслеђу Европе биће дато почасно место, а публици која је сваки даном све боље образована и све многобројнија, могућност да посети разноврсне споменике културе и споменичке локалитете.

Но, и поред одушевљења публике које изазивају и упркос све већем успеху које Дани уживају у свим европским земљама које учествују у овој иницијативи, Дани европске баштине још су увек преваходно сусрет грађана са "њиховим" националним наслеђем.

Дани европске баштине стога морају да се трансформишу како би истакли не само различитости, већ и европску димензију нашег заједничког наслеђа без обзира да ли се ради о баштини цивилног, верског или војног карактера или је пак реч о природним лепотама. Уколико хоћемо то да постигнемо, морамо да усмеримо пажњу публике на културно наслеђе "других" и тиме поспешимо грађане у свакој од наших земаља да спознају и разумеју европску димензију "њиховог" наслеђа. Чињеница је да баштина никад није била и никад неће бити искључиво национална. Европска баштина, какву данас поседујемо, стварана је вековима и искусила је најразличитије утицаје који су увек далеко превазилазили националне границе - и оне прошле и ове садашње. Културно наслеђе је карика која спаја различите заједнице и различите народе Европе. Дани европске баштине су стога за грађане идеална прилика да стекну спознају да је наше

22

23

- 22 Ireland | Irlande | Ирска
© Heritage Council
- 23 Romania | Roumanie | Румунија
© Europa Nostra: Sneška Qaedvlieg-Mihalović
- 24 Belgium | Belgique | Белгија
© A. de Ville de Goyet, MRBC
- 25 Turkey | Turquie | Турција
© Stevan Kordić

development, in particular through the development of cultural tourism, cultural heritage fulfils a fundamental function in our societies today: it imparts beauty to our living environment, it nourishes and inspires our collective and individual imagination, it makes us dream, it enchants us ... Cultural heritage speaks to us also because it constitutes our memory, translates our roots and shapes our identity. Cultural heritage thus provides us with a spiritual and aesthetic dimension, with depth and meaning to our everyday life, and is also an important source of present and future creativity and innovation.

The European Heritage Days are indeed an excellent occasion to raise awareness amongst a broad public, as well as among policy and decision makers, of the dual value, both tangible and intangible, of Europe's cultural heritage. Finally, the European Heritage Days are also an occasion to remind Europeans that every generation has the duty and responsibility to keep this heritage alive whilst adapting it to the passing of time.

HRH The Infanta Doña Pilar de Borbón

President of Europa Nostra

25

pour un développement durable, notamment par le développement du tourisme culturel, le patrimoine culturel remplit une fonction fondamentale dans nos sociétés d'aujourd'hui : il offre la beauté à notre cadre de vie, il nourrit et inspire notre imaginaire collectif et individuel, il fait rêver, il enchante... Il interpelle aussi car il constitue notre mémoire, traduit nos racines et forme notre identité. Le patrimoine culturel fournit ainsi une dimension esthétique et spirituelle, une profondeur et un sens à notre vie de tous les jours, et devient aussi une importante source de créativité et d'innovation présentes et futures.

Les Journées Européennes du Patrimoine sont donc également une excellente occasion pour sensibiliser le grand public tout comme les décideurs politiques à cette double valeur, matérielle et immatérielle, du patrimoine culturel de l'Europe. Et pour rappeler aux Européens que chaque génération a le devoir et la responsabilité de garder vivant ce patrimoine tout en l'adaptant aux évolutions du temps.

S.A.R. l'Infante Doña Pilar de Borbón

Présidente d'Europa Nostra

културно наслеђе видљив и опипљив израз “јединства различитости” европске културе – и разноликости европских култура – чији смо сви ми чувари.

Подсетимо се да културна баштина, осим материјалних и економских вредности (превасходно путем креирања нових радних места, и путем доприноса одрживом развоју, нарочито кроз културни туризам), испуњава једну изузетно значајну функцију у данашњем друштву: оно дарује лепоту нашој животној средини, храни и инспирише колективну и индивидуалну машту, омогућава нам да сањаримо, очарава нас... Културно наслеђе нас и прозива, јер је чувар нашег памћења, тумач наших корена, и саставни део нашег идентитета. Културна баштина дакле даје духовну и естетску димензију, дубину и смисао нашем свакодневном животу и зато јесте и важан извор садашњег и будућег стваралаштва и нових идеја.

Дани европске баштине су сјајна прилика да се пробуди свест најшире публике, али и свест одговорних политичара и руководилаца, о двоструким вредностима, како материјалним тако и духовним, европског наслеђа. Дани европске баштине су и прилика да се Европљани подсети да свака генерација има дужност и одговорност да баштину одржи живом уз њено неопходно прилагођавање захтевима времена које протиче.

Њ.К.В. Инфантиња Доња Пилар де Борбон

Председница Европе Ностре

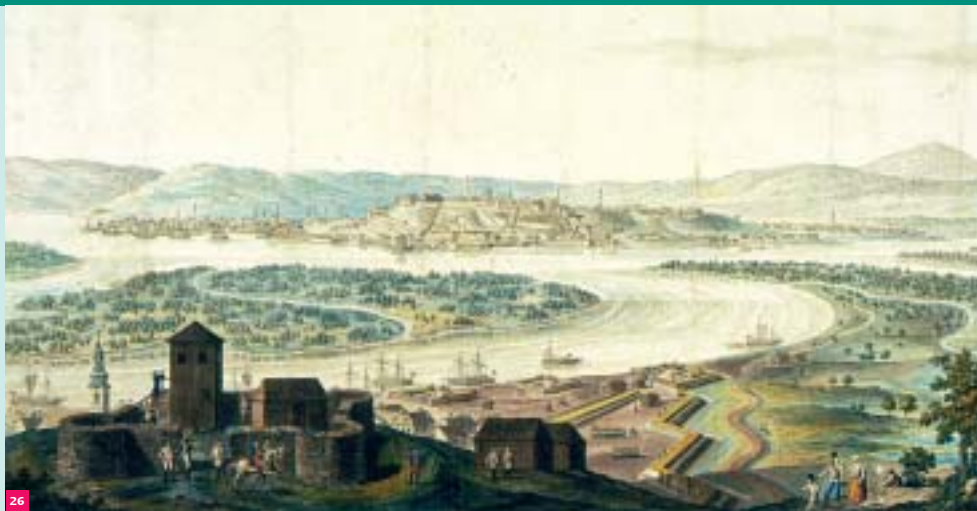

24

BELGRADE – AT THE CONFLUENCE OF RIVERS AND ON CROSSROADS OF CULTURES

BELGRADE - AU CONFLUENT DES RIVIÈRES ET À LA CROISÉE DES CULTURES

БЕОГРАД - НА УШЋУ РЕКА И НА РАСКРСНИЦАМА КУЛТУРА

Situated at the mouth of the Sava River flowing into the wide, magnificent European River Danube, Belgrade is one of the oldest cities in Europe. It was not created by the will of an emperor – wrote Vladimir Velmar-Janković, author – but imposed itself upon all the emperors by its very being. It is no accident that so many different nations shed blood over it, that it used to be called the threshold of holy wars, doors to the East and gates to the West, that historic enigmas were solved in this place, perspectives of victories opened and calls cried out for the joy of living. It was the scene of one of the most dramatic events in European history and the passageway for caravans going to the Near East, for pilgrims and traders, knights and crusaders, curious sightseers and artists, traveller writers and war reporters.

Its name, Belgrade, was first mentioned on 16 April 878 in a letter from Pope John VIII to the Bulgarian Prince Boris Michael; before that, it was Singidunum, as the Celts called it in the 3rd century B.C. Belgrade was built and rebuilt, captured and recaptured and also destroyed by many cultures that have left their imprints upon it: the Romans, Sarmatians, Huns, Goths,

Byzantines, Slavs, Avars, Bulgarians, Hungarians, Turks under Suleiman II the Magnificent, Austrians under Charles VI, Germans, the allies in World War II and even during the NATO intervention in 1999 ...

Since 1284, during the reign of King Dragutin, son of King Uroš and Queen Hélène d'Anjou, Belgrade has been held by the Serbs; during the rule of the despot Stefan Lazarević, in 1404, it became the capital of medieval Serbia and an important military, political, economic and cultural centre. Then, there came a long period, until the beginning of the 19th Century, of alternate Ottoman and Austrian rule – the time of Oriental minarets and mosques, Turkish baths and sarays cohabitating with the Baroque fortress of Nicholas Doxatte de Morez, built according to the principles set for fortification systems by French Marshal Sébastien le Prestre de Vauban. During the last half of the 19th century, Belgrade once again became the capital of Serbia, freed from centuries of Ottoman rule. It was around this time that began the urban development and the process of Europeanisation of Belgrade. After that, the town began a new life, welcoming

Située au confluent de la Save et de ce magnifique fleuve européen qu'est le Danube, Belgrade est l'une des plus anciennes villes d'Europe. L'auteur Vladimir Velmar-Janković a écrit que Belgrade n'a pas été créée par la volonté d'un seul empereur mais s'est imposée elle-même à tous les empereurs par son identité et sa propre loi d'existence. Ce n'est pas un hasard si autant de peuples ont mené des guerres violentes et sanglantes pour s'emparer de cette ville, qu'elle fut considérée comme le seuil des guerres saintes, les portes vers l'Orient et le portail de l'Occident et que c'est là que les énigmes de l'histoire ont été dénouées, que les horizons de la victoire ont été ouverts et que des appels aux bonheurs de la vie ont été lancés. Elle fut la scène des épisodes parmi les plus dramatiques de l'histoire européenne : ainsi, elle servit de point de passage et de rencontres pour les itinéraires caravaniers vers le Proche Orient, pour les pèlerins et les commerçants, les chevaliers et les croisés, les curieux et les artistes, les auteurs de récits de voyages et les correspondants de guerre.

Le nom de Belgrade fut mentionné pour la première fois le 16 avril 878 dans une lettre du pape Jean VIII adressée au prince bulgare Boris Mikhaïl. Jusqu'à cette époque, la ville était appelée Singidunum, nom qui lui fut attribué par les Celtes au 3ème siècle avant J.C. Belgrade fut conquise, construite, détruite et reconstruite à de nombreuses reprises ; elle porte ainsi les empreintes des Romains, des Sarmates, des Huns, des Goths, des Byzantins, des Slaves, des Avars, des Bulgares, des Hongrois, des Turcs menés par Soliman II le Magnifique, des Autrichiens sous Charles VI, des Allemands, mais aussi des alliés pendant la seconde guerre mondiale et même des bombes de l'OTAN lors de l'intervention de 1999 ...

A partir de 1284, sous le règne du Roi Dragutin, fils du Roi Uroš et de la Reine Hélène d'Anjou, Belgrade est passée aux mains des Serbes. Sous l'emprise du despote Stefan Lazarević, en 1404, elle devint la capitale de la Serbie médiévale et un important centre militaire, politique, économique et culturel. Vint ensuite une longue période d'alternance jusqu'au début du 19ème siècle, entre les pouvoirs ottoman et autrichien : le temps des minarets orientaux et des mosquées, des bains turques et des séraïls qui contrastaient avec la forteresse baroque de Nicolas Dauxat de Morèze, construite selon les principes du système de fortifications du maréchal Sébastien le Prestre de Vauban. Dans la seconde moitié du 19ème siècle, Belgrade

Смештен на ушћу Саве у широку, велелепну европску реку Дунав, Београд спада међу најстарије градове Европе. Није постао никаквом вољом императора, писао је књижевник Владимир Велмар-Јанковић, већ се он свим императорима наметао својом нужношћу, својим унутрашњим законом постојања. Није случајно што су се толики народи крвили због њега, што је био називан прагом светих ратова, вратима Истока и капијом Запада, што су управо ту решаване загонетке историје, отворани видици победа, упућивани позиви на радости живота. Био је позорица најдраматичнијих страница европске историје – кроз њега су пролазили каравански путеви ка Блиском Истоку, ходочасници и трговци, витезови и крсташи, знатижељници и уметници, путописци и ратни извештачи.

Име Београда јавља се први пут 16. априла 878. године у писму римског папе Јована VIII, упућеном бугарском кнезу Борису Михаилу. До тога времена коришћен је назив Сингидунум који су му подарили његови утемељитељи, Келти у III веку пре наше ере. Освајали су га, градили, остављали трагове своје културе али и разарали Римљани, Сармати, Хуни, Готи, Византинци, Словени, Авари, Бугари, Угри, Турци под Сулејманом II Величанственим, Аустријанци под Карлом VI, Немци, па и савезници у II светском рату и бомбе НАТО пакта 1999. године...

Од 1284. године, у доба краља Драгутина, сина краља Уроша и краљице Јелене Анжујске, Београд је у српским рукама, а престоница Србије и важно војно, политичко, привредно и културно средиште постаје у време владавине деспота Стефана Лазаревића 1404. године. А онда се, до почетка XIX века, смењују власти Османског и Аустријског царства: оријентални минарети џамија, хамами и сараји са барокном тврђавом Николе Доксата де Мореза, грађеном према начелима фортификационог система француског маршала Себастијена Вобана. У другој половини XIX века, Београд поново постаје престоница Србије, ослобођене вековне отоманске

26 View of Belgrade, Serbia, 18th century | *Vue de Belgrade, Serbie, 18ème siècle* |

Панорама Београда, Србија, 18. век

© City of Belgrade

27 Panoramic view of Belgrade with the confluence of the rivers Sava and Danube, Serbia |

Vue panoramique de Belgrade avec le confluent de la Save et du Danube, Serbie |

Панорама Београда на ушћу Саве и Днува, Србија

© City of Belgrade

28 Vasina street, 19th c. building, detail, Belgrade, Serbia | *La rue Vasina, bâtiment du 19e s., détail, Belgrade, Serbie* |

Васина улица, зграда из 19. века, детаљ, Београд, Србија

© Europa Nostra:

Sneška Quaedvlieg-Mihailović

schools and the university, academies and hospitals, princes' mansions and royal courts, churches, museums, libraries and theatres, hotels, restaurants, newspaper and magazine editorial boards and companies, concert halls, cinemas and sport stadiums. It was also a period of great economic and technological development. A number of urban ensembles preserved right up until the present day testify to the rapid industrialisation of the city. Serbia was amongst the first countries in Europe which had introduced the metric system and Belgrade had, already in 1895, established a system of electrical public transport.

Today, Belgrade is a vibrant modern city, although traces of the hard times past are visible everywhere. The city rises into the hills, spreads out over the plains, conquers the rivers, opens its underground galleries... With the greatest of pleasure, it welcomes guests from all parts of the world; it absorbs every wave of novelty and change. Its best known monument – the Belgrade fortress, the steadfast witness of its tumultuous history (the pages of which are still being written) and of the fruitful exchanges of experience and knowledge – is the favourite meeting point of the young and those who once were young. Since the 1960s, Belgrade also accommodates many international cultural events, some of which became an integral part of the city's heritage: BITEF (a theatre festival), BEMUS (a music festival), FEST (a cinema festival), the October Salon (a painting salon) ...

The European celebration of the European Heritage Days in September 2007, at the Victor's Statue in Kalemegdan Park underlines the symbolism of the city's position at the crossroads of different civilisations – a position which is characteristic for numerous European heritage cities and sites. We believe that visitors to Belgrade will have an opportunity to get to know its different cultural features and that they will experience them as an enrichment of the cultural space of Europe, with all its vast ramifications.

Irina Subotić

President of Europa Nostra Serbia

redevient la capitale de la Serbie, libérée de la domination ottomane multiséculaire. C'est à cette époque que commencent le développement urbain et l'europanisation de Belgrade. Ensuite, la ville prit un nouvel essor avec la création et la construction d'écoles, d'universités, d'académies, d'hôpitaux, de résidences princières, de cours royales, d'églises, de musées, de bibliothèques, de théâtres, d'hôtels, de restaurants, de rédactions de journaux et de revues, de salles de concerts et de cinéma, de stades de sports...Ce fut aussi l'époque d'un important développement économique et technologique. Certains ensembles urbains qui ont été préservés jusqu'à nos jours témoignent de ce processus de rapide industrialisation de la ville. La Serbie fut parmi les premiers pays de l'Europe à introduire le système métrique et Belgrade reçut dès 1895 le système de transport public électrifié.

Aujourd'hui, Belgrade est une ville moderne, vibrante de vie, bien que les traces des malheurs révolus soient encore visibles à chaque pas. La ville s'élève en hauteur, s'étend dans les plaines, conquiert les rivières, révèle ses galeries souterraines... Elle accueille avec joie des hôtes du monde entier et absorbe chaque souffle de nouveauté et de changement. Son monument le plus emblématique – la forteresse de Belgrade, témoin d'une histoire tempétueuse dont les pages continuent à être écrites, mais aussi de fructueux échanges d'expériences et de savoirs – est le lieu de rencontre favori des jeunes et de ceux qui l'ont été autrefois. Depuis les années 60, Belgrade accueille aussi de nombreuses manifestations culturelles internationales dont certaines sont devenues partie intégrante du patrimoine de la ville : BITEF (festival de théâtre), BEMUS (festival de musique), FEST (festival de cinéma), le Salon du mois d'octobre (salon de peinture)...

La célébration européenne des Journées européennes du patrimoine en septembre 2007, au pied du Monument du Vainqueur dans le parc de Kalemegdan met en exergue toute la symbolique de cette position de Belgrade – à la croisée de plusieurs civilisations – qui est si caractéristique pour tant d'autres sites patrimoniaux de l'Europe. Nous croyons que les visiteurs de Belgrade auront l'occasion de faire connaissance avec ces diversités et qu'ils les ressentiront comme un enrichissement de l'espace culturel de l'Europe, avec toutes ses vastes ramifications.

Irina Subotić

Présidente d'Europa Nostra Serbia

доминације, и од тада почиње убрзан развој и европеизација Београда. Град започиње свој нови живот, економски, технолошки, културни, друштвени: у њега улазе школе и универзитет, академије и болнице, кнежевски конаци и краљевски дворци, цркве, музеји, библиотеке и позоришта, хотели, ресторани, редакције новина и часописа, концертне дворане, биоскопске сале и спортски стадиони. То је време и општег економског и технолошког напретка. До данас су сачуване урбане целине које сведоче о убрзаној индустријализацији града. Србија је међу првим државама у Европи установила метарски мерни систем, а Београд већ 1895. добија електрификовани јавни градски саобраћај.

Данас Београд носи обележје модерног града вибрантног живота, иако су трагови прохујалих несрећа видљиви на сваком кораку. Диже се у висине, шири по равници, осваја реке, открива своје лагуне... Са највећим задовољством дочекује госте из свих крајева света и улија сваки дашак новина и промена. Његов најзнаменитији споменик – Београдска тврђава, сведок бурне историје која још увек траје и великих размена искустава и знања – омиљено је састајалиште младих и оних који су то некада били. Град на ушћу Саве у Дунав, је од шездесетих година XX века, домаћин бројних међународних културних догађаја од којих су неки фестивали постали део његове баштине – БИТЕФ, БЕМУС, ФЕСТ, Октобарски Салон...

Свечаност обележавања Дана европске баштине септембра 2007. године код Споменика Победнику на Калемегдану истиче симболику положаја Београда на раскршћу различитих цивилизација – положаја који је карактеристичан за многе чиниоце европске културе и баштине. Верујемо да ће посетиоци Београда имати прилику да се упознају са тим различитостима и да ће их доживети као обogaњење разгранате културне мапе Европе.

Ирина Суботић

Председница, Европа Ностра Србија

28

THE EUROPEAN HERITAGE DAYS IN BRIEF

LES JOURNÉES EUROPÉENNES DU PATRIMOINE EN BREF

ДАНИ ЕВРОПСКЕ БАШТИНЕ УКРАТКО

30

28

How can European citizens be made to understand the multiple values of cultural heritage for our present day societies, to discover that they share a common cultural heritage and to appreciate the "unity in diversity" which is the important characteristic of this heritage? It was in response to this challenge that, in 1991, the Council of Europe officially launched the European Heritage Days (EHDs), an initiative which, in 1999, became a joint action of the Council of Europe and the European Commission. Throughout Europe, during the weekends of the month of September, the European Heritage Days have become a popular public occasion when the doors of numerous monuments and sites, many of them usually closed to the public, are opened for the enjoyment of millions of citizens interested in visiting them.

Today, in the 16th year of their existence, the European Heritage Days provide a perfect opportunity to foster a sense of European culture and history. They are also an excellent tool for encouraging European citizens to become actively involved in the safeguard and enhancement of the cultural heritage, as a visible and tangible expression of their shared culture and history. Since 2005, all 49 States Parties to the European Cultural Convention have become actively involved in the initiative and the number of annual visitors is now estimated to be around 20 million at more than 30,000 participating monuments and sites.

At European level, the strategy and the general line of the EHDs are developed by Directorate General IV – Education, Culture and Heritage, Youth and Sport of the Council of Europe, in close cooperation with the Directorate General for Education and Culture of the European Commission. The Secretariat of the EHDs is carried out by DG IV of the Council of Europe, under the responsibility of its Steering Committee for Cultural Heritage. An external Liaison Office assists the Council of Europe and the European Commission with the coordination of the EHDs, with special focus on communicating about the EHDs at European level. In 2006, this task was entrusted to EUROPA NOSTRA, the pan-European Federation of Heritage

Comment amener les citoyens européens à prendre pleinement conscience des multiples valeurs par lesquelles le patrimoine culturel contribue à nos sociétés d'aujourd'hui, à découvrir qu'ils partagent un patrimoine culturel commun et à percevoir l'unité dans la diversité qui caractérise ce patrimoine? C'est pour relever ce triple défi que le Conseil de l'Europe a lancé, en 1991, les Journées européennes du patrimoine (JEP), initiative qui est devenue en 1999 une action conjointe du Conseil de l'Europe et de la Commission européenne. Dans toute l'Europe, pendant les week-ends du mois de septembre, les Journées européennes du patrimoine ouvrent les portes de nombreux sites et monuments, dont beaucoup sont normalement fermés au public.

Parvenues aujourd'hui à leur 16e année d'existence, les Journées européennes du patrimoine fournissent une occasion privilégiée pour familiariser les esprits avec la culture et l'histoire européennes. C'est aussi une opportunité pour encourager les citoyens européens à prendre une part active à la sauvegarde et à la mise en valeur du patrimoine culturel qui est l'expression visible et tangible de leur

Шта учинити да грађани Европе схвате многоструки значај културне баштине за наше савремено друштво, да открију да деле заједничко културно наслеђе и да спознају "јединство различитости" које карактерише то наслеђе? Као одговор на тај изазов, Савет Европе је године 1991., званично покренуо Дане европске баштине (ДЕБ). Та иницијатива је 1999. године постала заједничка активност Савета Европе и Европске комисије. Дани европске баштине одржавају се током једног од викенда сваког септембра месеца. У целој Европи постали су изузетан догађај јер су тада многобројни споменици културе и споменички локалитети отворени за јавност, те је то прилика да у њима уживају милиони грађана који су заинтересовани да их посете.

Данас, у шестнаестој години постојања, Дани европске баштине су одлична прилика да се поспешно спознају европске културе и историје. Путем Дана европске баштине, у исто време, грађани Европе стимулишу да

29

28 Netherlands | Pays-Bas | Холандија

© Stevan Kordić

29 Italy | Italie | Италија

© Stevan Kordić

30 Georgia | Géorgie | Грузија

© Europa Nostra Awards Archive

31 Netherlands | Pays-Bas | Холандија

©Europa Nostra: Sneška Quaedvlieg-Mihailović

32 Poland | Pologne | Пољска

© National Heritage Board of Poland

33 France | France | Француска

© Farida Bréchemier / MCC

NGOs. The previous Liaison Offices were the *Stichting Open Monumentendag* (The Netherlands), the *Fondation Roi Baudouin* (Belgium) and the *Centro Nacional de Cultura* (Portugal).

Each year, a different country hosts the events marking the annual edition of the EHDs with the aim of highlighting the European dimension of the EHDs. In 2007, these events will take place in Belgrade, in the context of the Serbian Chairmanship of the Council of Europe's Committee of Ministers. On that occasion, an International Round Table on "Common heritage in Europe on the move – adding value to the development potential of European regions" will take place at the National Assembly of Serbia.

We wish you an inspiring and instructive discovery of the treasures of Europe's cultural heritage!

www.ehd.coe.int

31

culture et histoire communes. Depuis 2005, les quarante-neuf États signataires de la Convention culturelle européenne participent activement à cette initiative, et le nombre annuel des visiteurs dépasse largement les vingt millions pour trente mille monuments et sites visités.

Sur le plan européen, l'orientation générale des JEP est assurée par la Direction Générale IV Éducation, Culture et Patrimoine, Jeunesse et Sport (DG IV) du Conseil de l'Europe, en étroite coopération avec la Direction générale pour l'éducation et la culture de la Commission européenne. Le Secrétariat des JEP est assuré par la DG IV du Conseil de l'Europe, sous la responsabilité de son Comité Directeur du Patrimoine Culturel. Un Bureau de liaison externe aide à la coordination des JEP et assiste le Conseil de l'Europe et la Commission européenne notamment en ce qui concerne la communication des JEP au niveau européen. En 2006, cette tâche a été confiée à EUROPA NOSTRA, fédération européenne des ONG œuvrant en faveur du patrimoine. Les précédents bureaux de liaison étaient le Stichting Open Monumentendag (Pays-Bas), la Fondation Roi Baudouin (Belgique) et le Centro Nacional de Cultura (Portugal).

Chaque année, un pays accueille les événements marquant les JEP de l'année en cours qui cherche à mettre en exergue leur portée européenne. En 2007, ces événements ont lieu à Belgrade, dans le contexte de la Présidence serbe du Comité des Ministres du Conseil de l'Europe. A cette occasion, une table ronde internationale sur « Patrimoine commun dans une Europe en progrès – valeur ajoutée pour le potentiel de développement des régions européennes » sera organisée à l'Assemblée nationale de Serbie.

Nous vous souhaitons une découverte inspirante et instructive des trésors connus ou cachés du patrimoine culturel de l'Europe !

www.jep.coe.int

активно учествују у заштити и унапређењу културне баштине која је видљиви и опипљиви израз њихове културе и историје. Од године 2005. свих 49 држава потписница "Европске културне конвенције" сарађује у овој иницијативи. Процењује се да сваке године око 20 милиона људи посети 30.000 споменика и локалитета који су укључени у овај пројекат.

Генерални директорат IV за образовање, културу и баштину, омладину и спорт Савета Европе и Генерални директорат за образовање и културу Европске комисије, одговорни су за развијање стратегије ДЕБ-а на европском нивоу. Генерални директорат IV Савета Европе обавља послове Секретаријата Дана европске баштине под надзором Комитета за културну баштину. Спољни "Биро за везу" помаже Савету Европе и Европској комисији на плану координације Дана европске баштине, посебно што се тиче комуникације на европском нивоу. Године 2006. овај задатак је поверен пан-европској федерацији која окупља невладине организације за заштиту наслеђа *EUROPA NOSTRA*. Ранијих година овај задатак су обављали *Stichting Open Monumentendag* (Холандија), *Fondation Roi Baudouin* (Белгија) и *Centro Nacional de Cultura* (Португал).

Да би се истакла европска димензија Дана европске баштине сваке године је друга земља домаћин централне европске манифестације ДЕБ. Ове, 2007. године она ће бити одржана у Београду, а поводом председавања Србије Комитету министара Савета Европе. Том приликом ће у Народној скупштини Србије бити одржан и међународни округли сто "Заједничка баштина у Европи која напредује – допринос увећању развојног потенцијала европских регија".

Надамо се да ће вам откривање ризнице европске културне баштине бити извор нове инспирације и нових знања!

www.ehd.coe.int

32

33

Education and Culture DG

Culture Programme

ec.europa.eu/culture/eac/index_en.html

European Heritage Days

Journées européennes
du patrimoine

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

www.coe.int

www.ehd.coe.int
www.jep.coe.int

Republic of Serbia Ministry of Culture
www.kultura.sr.gov.yu

Serbian Chairmanship
COUNCIL OF EUROPE

May - November 2007

Београд

www.beograd.org.yu

Co-produced by the Council of Europe and the European Commission with the cooperation of Europa Nostra
Co-réalisé par le Conseil de l'Europe et la Commission européenne avec le concours d'Europa Nostra
Зajедничко издање Савета Европе и Европске комисије у сарадњи са Европом Ностром

EUROPA
NOSTRA

www.europanostra.org

Liaison Office of the European Heritage Days, a joint action of the Council of Europe and the European Commission
Bureau de liaison des Journées européennes du Patrimoine, une action conjointe du Conseil de l'Europe et de la Commission européenne
Биро за везу Дана европске баштине, заједничка активност Савета Европе и Европске комисије